

PROTESTANTSE GEMEENTE VOORSCHOTEN

PASSIEDIENST 10 APRIL 2022

**MATTHÄUS-PASSION
VAN
JOHANN SEBASTIAN BACH**

Vox Polyphonia

Solisten:

Evangelist: Edmond Chu

Jezus: Klaas Aantjes

Petrus: Toon Meijs

Pilatus: Fons Orië

Judas en Hogepriester: Dirk Stolk

Koor 1:

Sopranen: Annette de Vries, Marijke de Boks, Lydia Bol, Froukje Harkes, Annemarie Voorn

Alten: Margreet Aantjes, Marijke den Hartog, Annette Sonnenberg, Helma van Pagee, Marrie Kardol

Tenoren: Bert Boter, Piet Eilander, Cees Bremmer, Rolf Harkes, Jaap Willem Westhoek

Bassen: Klaas Aantjes, Dirk Stolk, Stefan Norbruis, Rien Timmer, Roderik von Maltzahn

Koor 2

Sopranen: Andrea Steen, Els Koek, Peri Vos, Babs van der Schoot, Toos Aerts, Marieke Vermeulen

Alten: Corine Stolk, Marianne Bol, Meggi Schuiling, Anne Leussink, Sita Verburg

Tenoren: Martin de Jong, Roel van Pagee, Han Stolk, Jaap Booij, Arjan Vos

Bassen: Richard Heij, Theo Knoester, Toon Meijs, Fons Orië, Rene Kooter

Orkest Polyphonia

Viool 1: Cornelië Stolk, Magriet Kramer, Renee Allaart

Viool 2: Gerda Regter, Elly den Herder, Anneke Zaaier

Altviool: Sisca van der Hell, Nienke van Oeveren

Cello: Frank den Herder, Thijs de Graaff

Contrabas: Doortje van Ginneken

Fagot: Esther Steffens

Hobo 1: Fia Sanders

Hobo 2: Charles Fransen

Fluit 1: Annelies Storms

Fluit 2: Hilde van der Linden

Orgel: David Jorritsma

muzikale leiding:

Maria Rosenmüller

De dienst staat onder leiding van:

Ds. Bert Boter

Orgel: Henk Walvaart

Kinderkoor:

Jolijn Korterink

Fiene van der Bijl

Jasmijn van Kempen

Rinske Troost

Cathelijne Kastelein

Orgelspel Wer nur den lieben Gott läßt walten – J.S. Bach

Welkom

Stilte (allen gaan staan)

Bemoediging en groet

V. Onze hulp is in de Naam van de Heer

A. Die hemel en aarde gemaakt heeft.

V. Die trouw blijft tot in eeuwigheid

A. en niet loslaat wat Zijn hand ooit begon.

V. De Heer zij met u!

A. Musical notation for the phrase 'ook met u zij de Heer'. It consists of a single staff in G major (one flat) with a treble clef. The notes are: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (half). The lyrics 'ook met u zij de Heer' are written below the notes.

Gebed

Lied 905 1,2 en 3

 Musical notation for the hymn 'Wie sich durch Gottes Hand allein laßt leiten'. It consists of four staves in G major (one flat) with a treble clef and a 3/4 time signature. The notes are: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (half), G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (half), G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (half), G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (half), G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (half), G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (half), G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (half), G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (half). The lyrics are: '1 Wie sich durch God alleen laat leiden, enkel van Hem zijn heil verwacht, weet Hem na-bij, ook in de tijden die dreigend zwart zijn als de nacht.'

1 Wie sich door God alleen laat leiden,
en-kel van Hem zijn heil ver-wacht,
weet Hem na-bij, ook in de tijden
die dreigend zwart zijn als de nacht.

2.

Wat is de winst als ik vol zorgen
mijn lot met ach en wee beklaag?
Vind ik er baat bij elke morgen
de dag te zien als nieuwe plaag?
Want ons verdriet en onze nood
worden door klagen maar vergroot.

3.

Laat dan uw stilte ook uw kracht zijn
en leef uw leven opgewekt.
Laat Gods genade u genoeg zijn,
die voor u uit zijn sporen trekt.
Hij is het zelf die ons voorziet;
wat ons ontbreekt ontgaat Hem niet.

De Matthäus-Passion

1. Chor

Kommt, ihr Töchter, helft mir klagen,
sehst - Wen? - den Bräutigam,
sehst ihn - Wie? - als wie ein Lamm!
Choral

*O Lamm Gottes, unschuldig
am Stamm des Kreuzes geschlachtet,*

Sehest - Was? - sehest die Geduld,
*allzeit erfunden geduldig,
wiewohl du warest verachtet.*

sehst - Wohin? - auf unsre Schuld.

*All Sünd hast du getragen,
sonst müsstest wir verzagen,*

Sehest ihn aus Lieb und Huld
Holz zum Kreuze selber tragen.
erbarm dich unser, o Jesu.

2. Matthäus 26:1-2

Evangelist

1. Koor

Kom, dochters, help mij klagen,
zie - Wie? - de bruidegom,
zie hem - Hoe? - als een lam!
Koraal

*O lam van God, onschuldig
geslacht aan 't kruis der schande,,*

Zie - Wat? - zie zijn geduld,
*te allen tijd geduldig
bereid ten offerande*

zie - Waarheen? - naar onze schuld.

*Gij hebt de schuld gedragen
nu is de dood verslagen.*

Zie hem uit liefde en genade
het hout voor het kruis zelf dragen.
Erbarm U onzer, o Jezus.

2. Matteüs 26:1-2

Evangelist

Da Jesus diese Rede vollendet hatte, sprach er zu seinen Jüngern:

Jesus

Ihr wisset, dass nach zweien Tagen Ostern wird, und des Menschen Sohn wird überantwortet werden, dass er gekreuziget werde.

3. Choral (Chor I en II)

Herzliebster Jesu, was hast du verbrochen, dass man ein solch scharf Urteil hat gesprochen?
Was ist die Schuld, in was für Missetaten bist du geraten?

4. Matthäus 26:3-13

Evangelist

Da versammelten sich die Hohenpriester und Schriftgelehrten und die Ältesten im Volk in den Palast des Hohenpriesters, der da hieß Kaiphas, und hielten Rat, wie sie Jesum mit Listen griffen und töteten. Sie sprachen aber:

Chor I und II

Ja nicht auf das Fest, auf dass nicht ein Aufruhr werde im Volk.

Evangelist

Da nun Jesus war zu Bethanien, im Hause Simonis des Aussätzigen, trat zu ihm ein Weib, die hatte ein Glas mit köstlichem Wasser und goß es auf sein Haupt, da er zu Tische saß.

Da das seine Jünger sahen, wurden sie unwillig und sprachen:

Toen Jezus deze laatste rede beëindigd had, zei Hij tegen zijn leerlingen: ²

Jezus

‘Over twee dagen is het, zoals jullie weten, Pesach. Dan wordt de Mensenzoon uitgeleverd om gekruisigd te worden.’

3. Koraal (Koor I en II)

Noem d’ overtreding mij, die Gij begaan hebt,
het kwaad, gekruiste Heer, dat Gij gedaan hebt,
waaraan uw volk U schuldig heeft bevonden,
noem mij uw zonden.

4. Matteüs 26:3-13

Evangelist

Ondertussen kwamen de hogepriesters en de oudsten van het volk bijeen in het huis van de hogepriester, Kajafas. Daar beraamden ze het plan om Jezus door middel van een list gevangen te nemen en Hem te doden.

En ze zeiden:

Koor I en II

‘Maar niet op het feest, want dan komt het volk in opstand.’

Evangelist

Toen Jezus in Betanië in het huis van Simon – degene die aan een huidziekte had geleden – aanlag voor de maaltijd, kwam er een vrouw naar Hem toe. Ze had een albasten flesje met zeer kostbare olie bij zich en goot die uit over zijn hoofd. De leerlingen ergerden zich toen ze dit zagen

en zeiden:

Chor I

Wozu dienet dieser Unrat? Dieses Wasser hätte mögen teuer verkauft und den Armen gegeben werden.

Evangelist

Da das Jesus merketete, sprach er zu ihnen:

Jesus

Was bekümmert ihr das Weib? Sie hat ein gut Werk an mir getan. Ihr habet allezeit Armen bei euch, mich aber habt ihr nicht allezeit. Dass sie dies Wasser hat auf meinen Leib gegossen, hat sie getan, dass man mich begraben wird. Wahrlich, ich sage euch: Wo dies Evangelium geprediget wird in der ganzen Welt, da wird man auch sagen zu ihrem Gedächtnis, was sie getan hat.

5. Arioso (A) Annette Sonnenberg

Du lieber Heiland du,
wenn deine Jünger töricht streiten,
dass dieses fromme Weib
mit Salben deinen Leib
um Grabe will bereiten,
so lasse mir inzwischen zu,
von meiner Augen Tränenflüssen
ein Wasser auf dein Haupt zu gießen.

6. Aria (A) Annette Sonnenberg

Buß und Reu
knirscht das Sündenherz entzwei.
Dass die Tropfen meiner Zähren
angenehme Spezerei,
treuer Jesu, dir gebären.

Koor I

‘Wat een verspilling! Die olie had immers duur verkocht kunnen worden, en dan hadden we het geld aan de armen kunnen geven.’

Evangelist

Jezus hoorde het en zei:

Jezus

‘Waarom vallen jullie deze vrouw lastig? Zij heeft iets goeds voor Mij gedaan. Want de armen zijn altijd bij jullie, maar Ik zal niet altijd bij jullie zijn. Door die olie over Mij uit te gieten, heeft ze mijn lichaam voorbereid op het graf. Ik verzeker jullie: waar ook ter wereld het goede nieuws verkondigd wordt, daar zal ter herinnering aan haar verteld worden wat zij heeft gedaan.’

5. Arioso (A)

O lieve Heiland,
terwijl uw discipelen dwaas ruziën
omdat deze vrome vrouw
met een zalving uw lichaam
op het graf wil voorbereiden;
staat u mij dan intussen toe
water van de tranen uit mijn ogen
op uw hoofd te gieten.

6. Aria (A)

Spijt en berouw
snerpen het zondige hart in tweeën.
Moge de druppels van mijn tranen
een aangename specerij worden
voor u, trouwe Jezus.

7. Matthäus 26:14-16

Evangelist

Da ging hin der Zwölfen einer mit Namen Judas Ischarioth zu den Hohenpriestern und sprach:

Judas

Was wollt ihr mir geben? Ich will ihn euch verraten.

Evangelist

Und sie boten ihm dreißig Silberlinge. Und von dem an suchte er Gelegenheit, dass er ihn verriete.

8. Aria (S) Annemarie Voorn

Blute nur, du liebes Herz.

Ach, ein Kind, das du erzogen,
das an deiner Brust gesogen,
droht den Pfleger zu ermorden;
denn es ist zur Schlange worden.

9. Matthäus 26:17-22

Evangelist

Aber am ersten Tage der süßen Brot traten die Jünger zu Jesu und sprachen zu ihm:

Chor I

Wo willst du, dass wir dir bereiten, das Osterlamm zu essen?

Evangelist

Er sprach:

Jesus

Gehet hin in die Stadt zu einem und sprecht zu ihm: 'Der Meister lässt dir sagen, meine Zeit ist hier, ich will bei dir die Ostern halten mit meinen Jüngern.'

7. Matteüs 26:14-16

Evangelist

Daarop ging een van de twaalf, namelijk Judas Iskariot, naar de hogepriesters en zei:

Judas

'Wat krijg ik van u als ik Hem aan u uitlever?'

Evangelist

Ze betaalden hem dertig zilverstukken. Vanaf dat moment zocht hij een gunstige gelegenheid om Hem uit te leveren.

8. Aria (S)

Bloed nu maar, lief hart.

Ach, een kind dat jij hebt grootgebracht,
dat aan jouw borst heeft gedronken,
dreigt de verzorger te vermoorden,
want het is een slang geworden.

9. Matteüs 26:17-22

Evangelist

Op de eerste dag van het feest van het Ongedesemde brood kwamen de leerlingen naar Jezus toe en vroegen:

Koor I

'Waar wilt U dat wij voorbereidingen treffen zodat U het pesachmaal kunt eten?'

Evangelist

Hij zei:

Jezus

Ga naar de stad naar een zeker persoon en zeg tegen hem: 'De meester laat u weten: 'De meester laat u weten: "Mijn tijd is nabij; Ik wil met mijn leerlingen bij u het pesachmaal gebruiken."'

Evangelist

Und die Jünger täten, wie ihnen Jesus befohlen hatte, und bereiteten das Osterlamm.

Und am Abend setzte er sich zu Tische mit den Zwölfen. Und da sie aßen, sprach er:

Jesus

Wahrlich, ich sage euch, einer unter euch wird mich verraten.

Evangelist

Und sie wurden sehr betrübt und huben an, ein jeglicher unter ihnen, und sagten zu ihm:

Chor I

Herr, bin ich's?

10. Choral (Chor I en II)

Ich bin's, ich sollte büßen,
an Händen und an Füßen
gebunden in der Höll,
die Geißeln und die Banden
und was du ausgestanden,
das hat verdienet meine Seel.

11. Matthäus 26:23-29

Evangelist

Er antwortete und sprach:

Jesus

Der mit der Hand mit mir in die Schüssel tauchet, der wird mich verraten. Des Menschen Sohn gehet zwar dahin, wie von ihm geschrieben stehet; doch wehe dem Menschen, durch welchen des Menschen Sohn verraten wird, es wäre ihm besser, dass derselbige Mensch noch nie geboren wäre.

Evangelist

De leerlingen deden wat Jezus hun had opgedragen en bereidden het pesachmaal. Toen de avond was gevallen, lag Hij samen met de twaalf aan voor de maaltijd. Onder het eten zei Hij tegen hen:

Jezus

‘Ik verzeker jullie: een van jullie zal Mij uitleveren.’

Evangelist

Dit bedroefde hen zeer, en de een na de ander vroegen ze Hem:

Koor I

Heer, ben ik het?

10. Koraal (Koor I en II)

Ik ben het, ik moest boeten
met handen en met voeten.
gebonden in de hel.
De pijn van geselslagen
en boeien moeten dragen.
Dat alles, Heer, verdien ik zelf.

11. Matteüs 26:23-29

Evangelist

Hij antwoordde:

Jezus

‘Hij die tegelijk met Mij iets uit de schaal nam, die zal Mij uitleveren. De Mensenzoon zal heengaan zoals over Hem geschreven staat, maar wee de mens door wie de Mensenzoon uitgeleverd wordt: het zou beter voor hem zijn als hij nooit geboren was.’

Evangelist

Da antwortete Judas, der ihn verriet, und sprach:

Judas

Bin ich's, Rabbi?

Evangelist

Er sprach zu ihm:

Jesus

Du sagest's.

Evangelist

Da sie aber aßen, nahm Jesus das Brot, dankete und brach's und gab's den Jüngern und sprach:

Jesus

Nehmet, esset, das ist mein Leib.

Evangelist

Und er nahm den Kelch und dankete, gab ihnen den und sprach:

Jesus

Trinket alle daraus; das ist mein Blut des neuen Testaments, welches vergossen wird für viele zur Vergebung der Sünden. Ich sage euch, ich werde von nun an nicht mehr von diesem Gewächs des Weinstocks trinken bis an den Tag, da ich's neu trinken werde mit euch in meines Vaters Reich.

12. Arioso (S) Andrea Steen

Wiewohl mein Herz in Tränen schwimmt, dass Jesus von uns Abschied nimmt, so macht mich doch sein Testament erfreut,

Evangelist

25 Toen zei ook Judas, die Hem zou uitleveren:

Judas

Ben ik het, Rabbi?

Evangelist

Hij antwoordde:

Jezus

'Jij zegt het.'

Evangelist

Toen ze verder aten nam Jezus een brood, sprak het zegengebied uit, brak het brood en gaf de leerlingen ervan met de woorden:

Jezus

'Neem, eet, dit is mijn lichaam.'

Evangelist

En Hij nam een beker, sprak het dankgebed uit en gaf hun de beker met de woorden:

Jezus

'Drink allen hieruit, dit is mijn bloed, het bloed van het verbond, dat voor velen wordt vergoten tot vergeving van zonden. 29Ik zeg jullie: vanaf nu zal Ik niet meer van de vrucht van de wijnstok drinken, tot de dag dat Ik er met jullie opnieuw van zal drinken in het koninkrijk van mijn Vader.'

12. Arioso (S)

Hoewel mijn hart in tranen zwemt, omdat Jezus afscheid van ons neemt, word ik toch blij van zijn testament, zijn vlees en bloed, o kostbaarheid,

sein Fleisch und Blut, o Kostbarkeit,
vermacht er mir in meine Hände.
Wie er es auf der Welt mit denen Seinen
nicht böse können meinen,
so liebt er sie bis an das Ende.

13. Aria (S) Andrea Steen

Ich will dir mein Herze schenken,
senke dich, mein Heil, hinein.
Ich will mich in dir versenken;
ist dir gleich die Welt zu klein,
ei, so sollst du mir allein
mehr als Welt und Himmel sein.

14. Matthäus 26:30-32

Evangelist

Und da sie den Lobgesang gesprochen
hatten, gingen sie hinaus an den Ölberg. Da
sprach Jesus zu ihnen:

Jesus

In dieser Nacht werdet ihr euch alle ärgern
an mir. Denn es stehet geschrieben: 'Ich
werde den Hirten schlagen und die Schafe
der Herde werden sich zerstreuen.' Wann
ich aber auferstehe, will ich vor euch
hingehen in Galiläam.

15. Choral (Chor I en II)

Erkenne mich, mein Hüter,
mein Hirte, nimm mich an,
von dir, Quell aller Güter,
ist mir viel Guts getan,
dein Mund hat mich gelabet,
mit Milch und süßer Kost,
dein Geist hat mich begabet
mit mancher Himmelslust.

16. Matthäus 26:33-35

Evangelist

Petrus aber antwoordete und sprach zu ihm:

geeft hij mij als erfenis in handen.
Zoals hij in de wereld voor de zijnen
nooit kwaad wilde,
zo heeft hij hen lief tot aan het einde.

13. Aria (S)

Ik wil u mijn hart schenken,
daal erin af, mijn heil.
Ik wil in u verdrinken;
als de aarde voor u te klein is,
ai, dan moet u voor mij alleen
meer dan aarde en hemel zijn.

14. Matteüs 26:30-32

Evangelist

Nadat ze de lofzang hadden gezongen,
vertrokken ze naar de Olijfberg.
Onderweg zei Jezus tegen hen:

Jezus

'Jullie zullen Mij deze nacht allemaal
afvallen, want er staat geschreven: "Ik zal
de herder doden, en de schapen van zijn
kudde zullen uiteengedreven worden."
Maar nadat Ik uit de dood ben opgewekt,
zal Ik jullie voorgaan naar Galilea.'

15. Koraal (Koor I en II)

Houd Gij mij in uw hoede,
Gij die uw schapen telt,
o bron van al het goede,
waaruit mijn leven welt.
Gij die mijn ziel wilt laven
met liefelijke spijs,
Gij overstelpt met gaven
tot in het paradijs.

16. Matteüs 26:33-35

Evangelist

Petrus zei daarop tegen Hem:

Petrus
Wenn sie auch alle sich an dir ärgerten,
so will ich doch mich nimmermehr ärgern.

Evangelist
Jesus sprach zu ihm:

Jesus
Wahrlich, ich sage dir, in dieser Nacht, ehe
der Hahn krähet, wirst du mich dreimal
verleugnen.

Evangelist
Petrus sprach zu ihm:

Petrus
Und wenn ich mit dir sterben müsste,
so will ich dich nicht verleugnen.

Evangelist
Desgleichen sagten auch alle Jünger.

17. Choral (Chor I en II)

Ich will hier bei dir stehen,
verachte mich doch nicht,
von dir will ich nicht gehen,
wenn dir dein Herze bricht,
wenn dein Herz wird erblassen
im letzten Todesstoß,
alsdenn will ich dich fassen
in meinen Arm und Schoß.

18. Matthäus 26:36-38

Evangelist
Da kam Jesus mit ihnen zu einem Hofe, der
hieß Gethsemane, und sprach zu seinen
Jüngern:

Petrus
‘Misschien zal iedereen U afvallen, ik
nooit!’.

Evangelist
Jezus antwoordde hem:

Jezus
‘Ik verzeker je: deze nacht, nog voor de
haan gekraaid heeft, zul jij Mij driemaal
verloochenen.’

Evangelist
Petrus zei:

Petrus
‘Al zou ik met U moeten sterven,
verloochenen zal ik U nooit.’

Evangelist
Alle andere leerlingen vielen hem daarin
bij.

17. Koraal (Koor I en II)

Ik wil hier bij u blijven,
veracht mij toch niet,
u wil ik niet verlaten
wanneer uw hart breekt,
wanneer uw hart verbleekt
in de laatste doodsteek,
dan wil ik u in mijn armen
nemen en in mijn schoot.

18. Matteüs 26:36-38

Evangelist
Vervolgens ging Jezus met zijn leerlingen
naar een plek die Getsemane genoemd
werd. Hij zei:

Jesus

Setzet euch hie, bis daß ich dort hingeh
und bete.

Evangelist

Und nahm zu sich Petrum und die zween
Söhne Zebedäi und fing an zu trauern und
zu zagen. Da sprach Jesus zu ihnen:

Jesus

Meine Seele ist betrübt bis an den Tod,
bleibet hier und wachet mit mir.

19. Arioso (T) Jaap Willem Westhoek en Choral (Chor II)

O Schmerz,
hier zittert das gequälte Herz;
wie sinkt es hin,
wie bleicht sein Angesicht!
Was ist die Ursach aller solcher Plagen?
Der Richter führt ihn vor Gericht.
Da ist kein Trost, kein Helfer nicht.
Ach, meine Sünden haben dich geschlagen;
Er leidet alle Höllenqualen,
er soll vor fremden Raub bezahlen,
*ich, ach Herr Jesu, habe dies verschuldet,
was du erduldet.*
Ach, könnte meine Liebe dir,
mein Heil, dein Zittern und dein Zagen
vermindern oder helfen tragen,
wie gerne blieb ich hier.

20. Aria (T) Jaap Willem Westhoek en Chor II

Ich will bei meinem Jesu wachen.
So schlafen unsre Sünden ein.
Meinen Tod
büßet seine Seelennot;
sein Trauren machet mich voll Freuden.
Drum muß uns sein verdienstlich Leiden

Jezus

‘Blijven jullie hier zitten, Ik ga daar bidden.’

Evangelist

Hij nam Petrus en de twee zonen van
Zebedeüs met zich mee. Toen Hij bedroefd
en angstig begon te worden, zei Hij tegen
hen:

Jezus

‘Ik ben diepbedroefd, tot stervens toe. Blijf
hier met Mij waken.’

19. Arioso (T) en koraal (koor II)

O smart,
hier beeft het gekwelde hart,
hoe diep zinkt het weg,
hoe bleek wordt zijn gezicht!
Wat is de oorzaak van al die kwellingen?
De rechter brengt hem voor het gerecht.
Er is geen troost, geen helper.
Ach, mijn zonden hebben u geslagen;

Hij lijdt alle helse pijnen,
hij moet betalen voor andermans roof.
*ik, ach, Heer Jezus, ben de schuld
van wat u moet lijden.*
Ach, mijn heil, kon mijn liefde
uw angst en beven
maar verminderen of helpen dragen,
hoe graag zou ik hier blijven.

20. Aria (T) en koor II

Ik wil bij mijn Jezus waken.
Zo slapen onze zonden in.
Voor mijn dood
boet zijn zielenood;
zijn droefheid vervult mij met vreugde.
*Daarom moet voor ons zijn verdienstelijk
lijden heel bitter en toch zoet zijn.*

recht bitter, und doch süße sein.

21. Matthäus 26:39

Evangelist

Und ging hin ein wenig, fiel nieder auf sein Angesicht und betete und sprach:

Jesus

Mein Vater, ist's möglich,
so gehe dieser Kelch von mir;
doch nicht wie ich will, sondern wie du
willt.

22. Arioso (B) Dirk Stolk

Der Heiland fällt vor seinem Vater nieder,
dadurch erhebt er mich und alle
von unserm Falle hinauf zu Gottes Gnade
wieder.

Er ist bereit, den Kelch, des Todes Bitterkeit
zu trinken, in welchen Sünden dieser Welt
gegossen sind und hässlich stinken,
weil es dem lieben Gott gefällt.

23. Aria (B) Dirk Stolk

Gerne will ich mich bequemen,
Kreuz und Becher anzunehmen,
trink ich doch dem Heiland nach.
Denn sein Mund, der mit Milch und Honig
fließet, hat den Grund
und des Leidens herbe Schmach
durch den ersten Trunk versüßet.

24. Matthäus 26:40-42

Evangelist

Und er kam zu seinen Jüngern und fand sie
schlafend und sprach zu ihnen:

Jesus

Könnet ihr denn nicht eine Stunde mit mir
wachen? Wachet und betet, daß ihr nicht

21. Matteüs 26:39

Evangelist

Hij liep nog een stukje verder, liet zich
voorover vallen op de grond en bad:

Jezus

‘Vader, als het mogelijk is, laat deze beker
dan aan Mij voorbijgaan! Maar laat het
niet gebeuren zoals Ik het wil, maar zoals U
het wilt.’

22. Arioso (B)

De heiland valt voor zijn vader neer,
daarmee heft hij mij en iedereen op
van de zonde tot Gods genade

Hij is bereid

de beker van de bittere dood te drinken
waarin de zonden van deze wereld
zijn gegoten die vreselijk stinken,
omdat het de lieve God behaagt.

23. Aria (B)

Graag ben ik bereid
kruis en beker te aanvaarden,
ik volg dan immers de Heiland.
Want zijn mond, die overvloeit van melk en
honing, heeft de bodem
en de bittere smaak van het lijden
met zijn eerste teug verzoet.

24. Matteüs 26:40-42

Evangelist

40 Hij liep terug naar de leerlingen en zag
dat ze lagen te slapen. Hij zei tegen hen:

Jezus

‘Konden jullie niet eens één uur met Mij
waken? Blijf wakker en bid dat jullie niet in

in Anfechtung fallet! Der Geist ist willig,
aber das Fleisch ist schwach.

beproeving komen; de geest is wel gewillig,
maar het lichaam is zwak.'

Evangelist

Zum andernmal ging er hin, betete und sprach:

Evangelist

Voor de tweede maal liep Hij bij hen vandaan en bad:

Jesus

Mein Vater, ist's nicht möglich,
dass dieser Kelch von mir gehe,
ich trinke ihn denn, so geschehe dein Wille.

Jezus

'Vader, als het niet mogelijk is dat deze beker aan Mij voorbijgaat zonder dat Ik eruit drink, laat het dan gebeuren zoals U het wilt.'

25. Choral (Chor I en II)

Was mein Gott will, das g'scheh allzeit,
sein Will, der ist der beste,
zu helfen den'n er ist bereit,
die an ihn gläuben feste.
Er hilft aus Not, der fromme Gott,
und züchtiget mit Maßen,
wer Gott vertraut, fest auf ihn baut,
den will er nicht verlassen.

25.Koraal (Koor I en II)

Wat mijn God wil geschied' altijd,
zijn wil is steeds de beste.
Hij is altijd tot hulp bereid,
Hij blijft mijn sterke veste.
Hij helpt uit nood, de trouwe God,
Hij troost mij bovenmate.
Wie God vertrouwt, vast op Hem bouwt,
die zal Hij nooit verlaten.

Was mein Gott will, das g'scheh all-zeit, sein Will der ist der bes - te,
zu hel - fen den'n er ist be-reit, die an ihn glau-ben fes - te,
er hilft aus Not, der from-me Gott, und züch-ti - get mit Ma-ßen. Wer
Gott ver-traut, fest auf ihn baut, den will er nicht ver - las -

26. Matthäus 26:43-50

Evangelist

Und er kam und fand sie aber schlafend,

26. Matthäus 26:43-50

Evangelist

Toen Hij terugkwam, zag Hij dat ze

und ihre Augen waren voll Schlafs.
Und er ließ sie und ging abermal hin
und betete zum dritten Mal
und redete dieselbigen Worte.
Da kam er zu seinen Jüngern und
sprach zu ihnen:

Jesus

Ach, wollt ihr nun schlafen und ruhen?
Siehe, die Stunde ist hie, dass des
Menschen Sohn in der Sünder Hände
überantwortet wird. Stehet auf, lasset
uns gehen, siehe, er ist da, der mich
verrät.

Evangelist

Und als er noch redete, siehe,
da kam Judas, der Zwölfen einer,
und mit ihm eine große Schar
mit Schwertern und mit Stangen
von den Hohenpriestern und Ältesten
des Volks. Und der Verräter hatte ihnen
ein Zeichen gegeben und gesagt: ‘
Welchen ich küssen werde,
der ist's, den greifet!’
Und alsbald trat er zu Jesu und sprach:

Judas

Gegrüßet seist du, Rabbi!

Evangelist

Und küssete ihn. Jesus aber sprach zu
ihm:

Jesus

Mein Freund, warum bist du kommen?

Evangelist

Da traten sie hinzu und legten die

weer sliepen, want ze waren door
vermoeidheid overmand. Hij liet hen
achter, liep opnieuw wat verder en bad
voor de derde maal, met dezelfde
woorden als daarvoor. Daarna voegde Hij
zich weer bij de leerlingen en zei:

Jezus

‘Liggen jullie daar nog steeds te slapen en
te rusten? Het ogenblik is nabij waarop
de Mensenzoon wordt uitgeleverd aan
zondaars. Sta op, laten we gaan; kijk, hij
die Mij uitlevert, is al vlakbij.’

Evangelist

Nog voor Hij uitgesproken was, kwam
Judas eraan, een van de twaalf, in
gezelschap van een grote, met zwaarden
en knuppels bewapende bende, die door
de hogepriesters en de oudsten van het
volk was gestuurd. Judas, die Hem zou
uitleveren, had met hen een teken
afgesproken. ‘Degene die ik kus,’ had hij
gezegd, ‘die is het, die moet je
gevangennemen.’ Hij liep recht op Jezus
af, zei:

Judas

‘Gegroet, rabbi!’

Evangelist

En hij kuste hem. Jezus zei tegen hem:

Jezus

Mijn vriend, waarom ben je gekomen?

Evangelist

Daarop kwamen de mannen naderbij,

Hände an Jesum und griffen ihn.

27. Aria / duet (S, A) Annette de Vries en Marijke den Hartog en Chor II

So ist mein Jesus nun gefangen.

Lasst ihn, haltet, bindet nicht!

Mond und Licht

ist vor Schmerzen untergangen,

weil mein Jesus ist gefangen.

Lasst ihn, haltet, bindet nicht!

Sie führen ihn, er ist gebunden.

Chor I und II

Sind Blitze, sind Donner in Wolken

verschwunden?

Eröffne den feurigen Abgrund, o Hölle,

zertrümmre, verderbe, verschlinge,

zerschelle mit plötzlicher Wut

den falschen Verräter, das mörderische

Blut.

28. Matthäus 26:51-56

Evangelist

Und siehe, einer aus denen, die mit Jesu waren, reckete die Hand aus und schlug des Hohenpriesters Knecht und hieb ihm ein Ohr ab. Da sprach Jesus zu ihm:

Jesus

Stecke dein Schwert an seinen Ort;

denn wer das Schwert nimmt, der soll durchs Schwert umkommen.

Oder meinst du, daß ich nicht könnte

meinen Vater bitten, dass er mir

zuschickte mehr denn zwölf Legion

Engel? Wie würde aber die Schrift

erfüllet? Es muss also gehen.

grepen Jezus vast en namen Hem gevangen.

27. Aria / duet (S, A) en koor II

Nu is mijn Jezus gevangen.

Laat hem gaan, stop, boei hem niet!

Maan en licht

zijn van smart ondergegaan,

omdat mijn Jezus gevangen is.

Laat hem gaan, stop, boei hem niet!

Ze nemen hem mee, hij is geboeid.

Koor I en II

Zijn bliksem en donder in de wolken

verdwenen?

Open je vurige afgrond, o hel,

vermorzel, verderf, verslind, verpletter

met plotselinge woede

die valse verrader, dat

moordenaarsbloed.

28. Matteüs 26:51-56

Evangelist

Nu greep een van Jezus' metgezellen naar zijn zwaard. Hij trok het, haalde uit en sloeg de dienaar van de hogepriester een oor af. Daarop zei Jezus tegen hem:

Jezus

'Steek je zwaard terug op zijn plaats.

Want wie naar het zwaard grijpt, zal door het zwaard omkomen. Je weet toch dat Ik

mijn Vader maar te hulp hoef te roepen

of Hij stelt Mij onmiddellijk meer dan

twaalf legioenen engelen ter beschikking.

Maar hoe zouden dan de Schriften in

vervulling gaan, waar staat dat het zo moet gebeuren?'

Evangelist

Zu der Stund sprach Jesus zu den Scharen:

Jesus

Ihr seid ausgegangen als zu einem Mörder,
mit Schwertern und mit Stangen, mich zu fahen, bin ich doch täglich bei euch gesessen und habe gelehret im Tempel, und ihr habt mich nicht gegriffen. Aber das ist alles geschehen, dass erfüllet würden die Schriften der Propheten.

Evangelist

Da verließen ihn alle Jünger und flohen.

29. Choral (Chor I en II)

O Mensch, bewein dein Sünde groß,
darum Christus seins Vaters Schoß
äußert und kam auf Erden.
Von einer Jungfrau rein und zart
für uns er hie geboren ward,
er wollt der Mittler werden.
Den Toten er das Leben gab
und legt dabei all Krankheit ab,
bis sich die Zeit herdrange,
dass er für uns geopfert würd,
trüg unsrer Sünden schwere Bürd
wohl an dem Kreuze lange.

30. Aria (A) Andrea Steen en Chor II

Alt

Ach! nun ist mein Jesus hin.

Chor

Wo ist denn dein Freund hingegangen,
o du Schönste unter den Weibern?

Evangelist

Toen zei Jezus tegen de menigte:

Jezus

‘U bent er met zwaarden en knuppels op uit getrokken om Mij te arresteren, alsof Ik een misdadiger ben! Dagelijks was Ik in de tempel om onderricht te geven, en toen hebt u Me niet gevangengenomen; maar dit alles gebeurt omdat de geschriften van de profeten in vervulling moeten gaan.’

Evangelist

Daarop lieten alle leerlingen Hem in de steek en vluchtten weg.

29. Koraal (Koor I en II)

Jij mens, kom laat je tranen gaan,
want Christus moest bij God vandaan
vanwege onze zonden.
Die uit een maagd, een meisje nog,
als mens geboren werd voor ons,
heeft vrede ons verkondigd.
Aan doden gaf hij leven weer,
rondom hem was geen ziekte meer,
totdat het tijd zou worden
dat hij voor ons geofferd werd,
hij droeg de zonden van ons weg,
is aan het kruis gestorven.

PAUZE

30. Aria (A) en koor I

Alt

Ach, nu is mijn Jezus weg.

Koor

Waar is toch je vriend heengegaan,
o mooiste onder de vrouwen?

Alt
Ist es möglich, kann ich schauen?
Chor
Wo hat sich dein Freund hingewandt?
Alt
Ach, mein Lamm in Tigerklauen,
ach, wo ist mein Jesus hin?
Chor
So wollen wir mit dir ihn suchen.

Alt
Ach, was soll ich der Seele sagen,
wenn sie mich wird ängstlich fragen,
ach, wo ist mein Jesus hin?

31. Matthäus 26:57-60

Evangelist
Die aber Jesum gegriffen hatten,
führten ihn zu dem Hohenpriester
Kaiphäs, dahin die Schriftgelehrten und
Ältesten sich versammelt hatten. Petrus
aber folgte ihm nach von ferne bis in
den Palast und ging hinein und setzte
sich bei die Knechte, auf dass er sähe,
wo es hinaus wollte.
Die Hohenpriester aber und Ältesten
und der ganze Rat suchten falsches
Zeugnis wider Jesum, auf dass sie ihn
töteten, und funden keines.

32. Choral (Chor I en II)

Mir hat die Welt trüglicly gericht
mit Lügen und mit falschem G'dicht,
viel Netz und heimlich Stricken,
Herr, nimm mein wahr in dieser G'fahr,
b'hüt mich für falschen Tücken.

Alt
Is het mogelijk, zie ik het wel goed?
Koor
Waar is je vriend naartoe gegaan?
Alt
Ach, mijn lam in tijgerklauwen,
ach, waar is mijn Jezus gebleven?
Koor
Wij willen hem wel met jou gaan
zoeken.
Alt
Ach, wat moet ik tegen mijn ziel zeggen
als die mij angstig zal vragen,
ach, waar is mijn Jezus gebleven?

31. Matteüs 26:57-60

Evangelist
De mannen die Jezus
gevangengenomen hadden, leidden
Hem voor aan Kajafas, de hogepriester
bij wie de schriftgeleerden en de
oudsten bijeengekomen waren. Petrus
volgde Hem op een afstand tot op de
binnenplaats van het huis van de
hogepriester; daar ging hij tussen de
knechten zitten om te zien hoe het zou
aflopen. De hogepriesters en het hele
Sanhedrin probeerden Jezus met
behelp van een valse
getuigenverklaring ter dood te
veroordelen, maar dat lukte hun niet;

32. Koraal (Koor I en II)

Mij heeft de wereld bedrieglijk
gevonnist
met leugens en met valse verzinsels,
veel vallen en heimelijke strikken.
Heer, bekommer u om mij in dit gevaar,
behoed mij voor valse streken.

33. Matthäus 26:60-63

Evangelist

Und wiewohl viel falsche Zeugen
herzutraten, fanden sie doch keins.
Zuletzt traten herzu zween falsche
Zeugen und sprachen:

Zwei Zeugen

Er hat gesagt: 'Ich kann den Tempel
Gottes abbrechen
und in dreien Tagen denselben bauen.'

Evangelist

Und der Hohepriester stund auf und
sprach zu ihm:

Hoherpriester

Antwortest du nichts zu dem,
das diese wider dich zeugen?

Evangelist

Aber Jesus schwieg stille.

34. Arioso (T) Jaap Willem Westhoek

Mein Jesus schweigt
zu falschen Lügen stille,
um uns damit zu zeigen,
dass sein erbarmensvoller Wille
vor uns zum Leiden sei geneigt,
und dass wir in dergleichen Pein
ihm sollen ähnlich sein,
und in Verfolgung stille schweigen.

35. Aria (T) Jaap Willem Westhoek

Geduld, Geduld,
wenn mich falsche Zungen stechen.
Leid ich wider meine Schuld
Schimpf und Spott,
ei, so mag der liebe Gott
meines Herzens Unschuld rächen.

33. Matthäus 26:60-63

Evangelist

hoewel zich vele valse getuigen
meldden. Ten slotte meldden er zich
twee die zeiden:

Twee getuigen

'Die man heeft gezegd: "Ik kan de
tempel van God afbreken en in drie
dagen weer opbouwen."' "

Evangelist

De hogepriester stond op en vroeg
Hem:

Hogepriester

'Geeft U geen antwoord op wat deze
getuigen tegen U inbrengen?'

Evangelist

Maar Jezus bleef zwijgen.

34. Arioso (T)

Mijn Jezus zwijgt stil
op de valse leugens,
om ons daarmee te tonen
dat zijn mededogende wil
bereid is voor ons te lijden,
en dat wij in soortgelijke pijn
aan hem gelijk moeten zijn
en bij vervolging stil moeten zwijgen.

35. Aria (T)

Geduld, geduld
als valse tongen mij steken.
Als ik buiten mijn schuld
word uitgescholden en bespot,
ai, laat dan de lieve God de
onschuld van mijn hart maar

wreken.

36. Matthäus 26:63-68

Evangelist

Und der Hohepriester antwortete und sprach zu ihm:

Hoherpriester

Ich beschwöre dich bei dem lebendigen Gott, dass du uns sagest, ob du seiest Christus, der Sohn Gottes?

Evangelist

Jesus sprach zu ihm:

Jesus

Du sagest's; doch sage ich euch, von nun an wird's geschehen, dass ihr sehen werdet des Menschen Sohn sitzen zur Rechten der Kraft und kommen in den Wolken des Himmels.

Evangelist

Da zerriss der Hohepriester seine Kleider und sprach:

Hoherpriester

Er hat Gott gelästert, was dürfen wir weiter Zeugnis? Siehe, itzt habt ihr seine Gotteslästerung gehört. Was dünket euch?

Evangelist

Sie antworteten und sprachen:

Chor I und II

Er ist des Todes schuldig!

36. Matteüs 26:63-68

Evangelist

De hogepriester zei:

Hogepriester

'Ik zweeër U bij de levende God: zeg ons of U de messias bent, de Zoon van God.'

Evangelist

Jezus antwoordde:

Jezus

'U zegt het. Maar Ik zeg tegen u allen hier: vanaf nu zult u de Mensenzoon zien zitten aan de rechterhand van de Machtige en Hem zien komen op de wolken van de hemel.'

Evangelist

Hierop scheurde de hogepriester zijn kleren en hij riep uit:

Hogepriester

'Hij heeft God gelasterd! Waarvoor hebben we nog getuigen nodig? U hebt nu zelf zijn godslastering gehoord. Wat denkt u?'

Evangelist

Ze antwoordden:

Koor I en II

'Hij is schuldig en verdient de doodstraf!'

Evangelist

Da speieten sie aus in sein Angesicht und schlugen ihn mit Fäusten. Etliche aber schlugen ihn ins Angesicht und sprachen:

Chor I und II

Weissage uns, Christe,
wer ist's der dich schlug?

37. Choral (Chor I en II)

Wer hat dich so geschlagen,
mein Heil, und dich mit Plagen
so übel zugericht'?
Du bist ja nicht ein Sünder
wie wir und unsre Kinder,
von Missetaten weißt du nicht.

38. Matthäus 26:69-75

Evangelist

Petrus aber saß draußen im Palast; und es trat zu ihm eine Magd und sprach:

Erste Magd

Und du warest auch mit dem Jesu aus Galiläa.

Evangelist

Er leugnete aber vor ihnen allen und sprach:

Petrus

Ich weiß nicht, was du sagest.

Evangelist

Als er aber zur Tür hinausging, sahe ihn eine andere, und sprach zu denen, die da waren:

Evangelist

Daarop spuwden ze Hem in het gezicht en sloegen Hem. Anderen stompten Hem en zeiden:

Koor I en II

'Profeteer dan maar eens voor ons,
messias, wie is het die Je geslagen heeft?'

37. Koraal (Koor I en II)

Wie heeft U zo geslagen,
waarom moet Gij verdragen
die bitterheid en pijn?
Gij zijt toch zonder zonde,
toch niet in 't kwaad gebonden
als wij en onze kind'ren zijn.

38. Matteüs 26:69-75

Evangelist

Petrus zat buiten, op de binnenplaats. Er kwam een dienstmeisje naar hem toe, dat zei:

Eerste dienstmeisje

'Jij hoorde ook bij die Jezus uit Galilea!'

Evangelist

Maar hij ontkende dat met klem, zodat allen het konden horen:

Petrus

'Ik weet niet waar je het over hebt.'

Evangelist

Toen hij wegliep naar het poortgebouw, zag een ander meisje hem. Ze zei tegen de omstanders: '

Zweite Magd
Dieser war auch mit dem Jesu von
Nazareth.

Evangelist
Und er leugnete abermal und schwur
dazu:

Petrus
Ich kenne des Menschen nicht.

Evangelist
Und über eine kleine Weile traten
hinzu, die da stunden, und sprachen zu
Petro:

Chor II
Wahrlich, du bist auch einer von denen;
denn deine Sprache verrät dich.

Evangelist
Da hub er an, sich zu verfluchen und zu
schwören:

Petrus
Ich kenne des Menschen nicht.

Evangelist
Und alsbald krähete der Hahn.
Da dachte Petrus an die Worte Jesu, da
er zu ihm sagte: 'Ehe der Hahn krähen
wird, wirst du mich dreimal
verleugnen.' Und ging heraus und
weinete bitterlich.

39. Aria (A) Marianne Bol
Erbarme dich,
mein Gott, um meiner Zähren willen.
Schau hier,
Herz und Auge weint vor dir

Tweede dienstmeisje
'Die man hoorde bij Jezus van Nazaret!

Evangelist
En opnieuw ontkende hij en zwoer:

Petrus
'Echt, ik ken de man niet!'

Evangelist
Even later kwamen de omstanders naar
Petrus toe, ze zeiden:

Koor II
'Jij bent wel degelijk een van hen,
trouwens, je accent verraadt je.'

Evangelist
Daarop begon hij te vloeken en te
zweren:

Petrus
'Ik ken die man niet!'

Evangelist
En meteen kraaide de haan.
Toen herinnerde Petrus zich wat Jezus
gezegd had: 'Nog voor de haan gekraaid
heeft, zul jij Mij driemaal
verloochenen.' Hij ging naar buiten en
hulde bitter.

39. Aria (A)
Ontferm u,
mijn God, omwille van mijn tranen.
Kijk toch,
hart en ogen huilen

bitterlich.

40. Choral (Chor I en II)

Bin ich gleich von dir gewichen,
stell ich mich doch wider ein.
Hat uns doch sein Sohn verglichen,
durch sein Angst und Todespein.
Ich verleugne nicht die Schuld,
aber deine Gnad und Huld
ist viel größer als die Sünde,
die ich stets in mir befinde.

41. Matthäus 27:1-6

Evangelist

Des Morgens aber hielten alle
Hohepriester und die Ältesten des Volks
einen Rat über Jesum, dass sie ihn
töteten. Und bunden ihn, führten ihn
hin und überantworteten ihn dem
Landpfleger Pontio Pilato. Da das sahe
Judas, der ihn verraten hatte, dass er
verdammte war zum Tode, gereuete es
ihn und brachte herwieder die dreißig
Silberlinge den Hohenpriestern und
Ältesten, und sprach:

Judas

Ich habe übel getan, dass ich unschuldig
Blut verraten habe.

Evangelist

Sie sprachen:

Chor I und II

Was gehet uns das an?

Da siehe du zu!

Evangelist

Und er warf die Silberlinge in den
Tempel, hub sich davon, ging hin und
erhängete sich selbst. Aber die

bitter om u.

40. Koraal (Koor I en II)

Ben ik van U weggelopen
keer ik toch weer terug bij U
Want zijn zoon heeft het goedge maakt
door zijn angst en doodspijn.
Ik verloochen de schuld niet,
maar uw genade en gunst
zijn veel groter dan de zonde
die ik steeds weer in mezelf heb.

41. Matteüs 27:1-6

Evangelist

De volgende ochtend vroeg namen alle
hogepriesters met de oudsten van het
volk het besluit Jezus ter dood te
brengen. Nadat ze Hem geboeid
hadden, leidden ze Hem weg en
leverden Hem over aan Pilatus, de
gouverneur. ³Toen Judas, die Hem had
uitgeleverd, zag dat Jezus ter dood
veroordeeld was, kreeg hij berouw. Hij
bracht de dertig zilverstukken naar de
hogepriesters en oudsten terug en zei:

Judas

'Ik heb een zonde begaan door een
onschuldige uit te leveren.'

Evangelist

Maar zij zeiden:

Koor I en II

'Wat gaat ons dat aan? Zie dat zelf
maar op te lossen!'

Evangelist

Toen smeet hij de zilverstukken de
tempel in, vluchtte weg en verhing zich.

Hohenpriester nahmen die Silberlinge und sprachen:

Zwei Hohepriester

Es taugt nicht, dass wir sie in den Gotteskasten legen; denn es ist Blutgeld.

42. Aria (B) Dirk Stolk

Gebt mir meinen Jesum wieder!
Seht, das Geld, den Mörderlohn,
wirft euch der verlorne Sohn
zu den Füßen nieder.

43. Matthäus 27:7-14

Evangelist

Sie hielten aber einen Rat und kauften einen Töpfersacker darum zum Begräbnis der Pilger. Daher ist derselbige Acker genennet der Blutacker bis auf den heutigen Tag. Da ist erfüllet, das gesagt ist durch den Propheten Jeremias, da er spricht: 'Sie haben genommen dreißig Silberlinge, damit bezahlet war der Verkaufte, welchen sie kauften von den Kindern Israel, und haben sie gegeben um einen Töpfersacker, als mir der Herr befohlen hat.' Jesus aber stund vor dem Landpfleger; und der Landpfleger fragte ihn und sprach:

Pilatus

Bist du der Jüden König?

Evangelist

Jesus aber sprach zu ihm:

Jesus

Du sagest's.

De hogepriesters verzamelden de zilverstukken en zeiden tegen elkaar:

Twee hogepriesters

We mogen ze niet bij de tempelschat voegen, aangezien het bloedgeld is.'

42. Aria (B)

Geef mij mijn Jezus weer terug!
Kijk, het geld, het moordenaarsloon
gooit de verloren zoon
voor uw voeten neer.

43. Matteüs 27:7-14

Evangelist

Ze besloten er de akker van de pottenbakker mee te kopen, die dan als begraafplaats voor vreemdelingen kon dienen. ⁸Daarom heet die akker tot op de dag van vandaag de Bloedakker. Zo ging in vervulling wat gezegd is door de profeet Jeremia: 'En ze verzamelden de dertig zilverstukken, het bedrag waarop Hij geschat was en dat ze hadden bepaald met de kinderen van Israël, en ze betaalden er de akker van de pottenbakker mee, zoals de Heer mij had opgedragen.' Toen Jezus voor de gouverneur stond, stelde deze Hem de vraag:

Pilatus

Bent U de koning van de Joden?

Evangelist

Jezus zei:

Jezus

U zegt het.

Evangelist

Und da er verklagt ward von den Hohenpriestern und Ältesten, antwortete er nichts. Da sprach Pilatus zu ihm:

Pilatus

Hörest du nicht, wie hart sie dich verklagen?

Evangelist

Und er antwortete ihm nicht auf ein Wort, also, dass sich auch der Landpfleger sehr verwunderte.

44. Choral (Chor I en II)

Befiehl du deine Wege
und was dein Herze kränkt
der allertreusten Pflege
des, der den Himmel lenkt.
Der Wolken, Luft und Winden
gibt Wege, Lauf und Bahn,
der wird auch Wege finden,
da dein Fuß gehen kann.

Evangelist

Maar op de beschuldigingen die de hogepriesters en oudsten tegen Hem inbrachten, antwoordde Hij niet één keer. Daarop zei Pilatus tegen Hem:

Pilatus

‘Hoort U niet wat deze getuigen allemaal tegen U inbrengen?’

Evangelist

Hij gaf op geen enkele beschuldiging enig weerwoord, wat de gouverneur zeer verwonderde.

44. Koraal (Koor I en II)

Beveel gerust uw wegen,
al wat u 't harte deert,
der trouwe hoed' en zegen
van Hem, die 't al regeert.
Die wolken, lucht en winden
wijst spoor en loop en baan,
zal ook wel wegen vinden
waarlangs uw voet kan gaan.

Be - fiehl du dei - ne We - ge und was dein Her - ze kränkt,
der al - ler treu - sten Pfle - ge dess, der den Him - mel lenkt,
der Wol - ken, Luft und Win - den gibt We - ge, Lauf und Bahn,
der wird auch We - ge fin - den, da dein Fuß ge - hen kann.

45. Matthäus 27:15-22

Evangelist

Auf das Fest aber hatte der Landpfleger Gewohnheit, dem Volk einen

45. Matteüs 27:15-22

Evangelist

Nu had de gouverneur de gewoonte om op het pesachfeest één gevangene vrij

Gefangenen loszugeben, welchen sie wollten. Er hatte aber zu der Zeit einen Gefangenen, einen sonderlichen vor andern, der hieß Barrabas. Und da sie versammelt waren, sprach Pilatus zu ihnen:

Pilatus

Welchen wollet ihr, dass ich euch losgebe? Barrabam oder Jesum, von dem gesaget wird, er sei Christus?

Evangelist

Denn er wusste wohl, dass sie ihn aus Neid überantwortet hatten. Und da er auf dem Richtstuhl saß, schickete sein Weib zu ihm und ließ ihm sagen:

Pilati Weib

Habe du nichts zu schaffen mit diesem Gerechten; ich habe heute viel erlitten im Traum von seinetwegen.

Evangelist

Aber die Hohenpriester und die Ältesten überredeten das Volk, dass sie um Barrabam bitten sollten und Jesum umbrächten. Da antwortete nun der Landpfleger und sprach zu ihnen:

Pilatus

Welchen wollt ihr unter diesen zweien, den ich euch soll losgeben?

Evangelist

Sie sprachen:

Chor I und II

Barrabam!

te laten, en die door het volk te laten kiezen. Er zat toen een beruchte gevangene vast, die Jezus Barabbas genoemd werd. ¹⁷En dus vroeg Pilatus hun, toen ze daar waren samengestroomd:

Pilatus

‘Wie wilt u dat ik vrijlaat, Jezus Barabbas of Jezus die de messias wordt genoemd?’

Evangelist

Hij wist namelijk dat ze Hem uit afgunst hadden uitgeleverd. Terwijl hij op de rechterstoel zat, werd hem een boodschap van zijn vrouw gebracht:

Vrouw van Pilatus

‘Laat je niet in met die rechtvaardige! Om Hem heb ik namelijk vannacht in een droom veel moeten lijden.’

Evangelist

Ondertussen haalden de hogepriesters en de oudsten het volk over: ze moesten om Barabbas vragen, en Jezus laten doden. Weer nam de gouverneur het woord en hij vroeg opnieuw:

Pilatus

‘Wie van de twee wilt u dat ik vrijlaat?’

Evangelist

Zij riepen:

Koor I en II

Barrabas!

Evangelist

Pilatus sprach zu ihnen:

Pilatus

Was soll ich denn machen mit Jesu,
von dem gesagt wird, er sei Christus?

Evangelist

Sie sprachen alle:

Chor I und II

Lass ihn kreuzigen!

46. Choral (Chor I en II)

Wie wunderbarlich ist doch diese
Strafe,
der gute Hirte leidet für die Schafe,
die Schuld bezahlt der Herre, der
Gerechte,
für seine Knechte.

47. Matthäus 27:23

Evangelist

Der Landpfleger sagte:

Pilatus

Was hat er denn Übels getan?

48. Arioso (S) Annette de Vries

Er hat uns allen wohl getan,
den Blinden gab er das Gesicht,
die Lahmen macht er gehend,
er sagt' uns seines Vaters Wort,
er trieb die Teufel fort,
betrübte hat er aufgerichtet',
er nahm die Sünder auf und an,
sonst hat mein Jesus nichts getan.

Evangelist

Pilatus vroeg hun:

Pilatus

'Wat moet ik dan doen met Jezus die de
messias wordt genoemd?'

Evangelist

Ze riepen allemaal:

Koor I en II

'Aan het kruis met Hem!'

46. Koraal (Koor I en II)

Hoe vreemd, dat voor de schapen zijner
weide,
de herder zelf ter slachtbank zich liet
leiden,
de heer zich voor de schulden zijner
knechten aan 't kruis liet hechten.

47. Matteüs 27:23

Evangelist

De landvoogd vroeg:

Pilatus

Wat heeft Hij dan misdaan?

48. Arioso (S)

Hij heeft ons allen welgedaan,
de blinden gaf hij het zicht,
de lammen deed hij weer lopen,
hij gaf ons het woord van zijn Vader
door,
hij joeg de duivel weg,
bedroefden heeft hij opgebeurd,
hij heeft de zondaars op- en
aangenomen,
verder heeft mijn Jezus niets gedaan.

49. Aria (S) Annette de Vries

Aus Liebe,
aus Liebe will mein Heiland sterben,
von einer Sünde weiß er nichts.
Dass das ewige Verderben
und die Strafe des Gerichts
nicht auf meiner Seele bliebe.

50. Matthäus 27: 23-26

Evangelist

Sie schrieten aber noch mehr und
sprachen:

Chor I und II

Lass ihn kreuzigen!

Evangelist

Da aber Pilatus sahe, dass er nichts
schaffete, sondern dass ein viel größer
Getümmel ward, nahm er Wasser, und
wusch die Hände vor dem Volk, und
sprach:

Pilatus

Ich bin unschuldig an dem Blut dieses
Gerechten, sehet ihr zu.

Evangelist

Da antwortete das ganze Volk, und
sprach:

Chor I und II

Sein Blut komme über uns und unsre
Kinder!

Evangelist

Da gab er ihnen Barrabam los, aber
Jesum ließ er geißeln und

49. Aria (S)

Uit liefde,
uit liefde wil mijn Heiland sterven,
van zonden weet hij niets.
Opdat de eeuwige ondergang
en de straf van de dag des oordeels
niet op mijn ziel blijft rusten.

50. Matteüs 27: 23-26

Evangelist

Maar ze schreeuwden alleen maar
harder:

Koor I en II

‘Aan het kruis met Hem!’

Evangelist

Toen Pilatus inzag dat hij niets bereikte,
maar dat er zelfs een opstand dreigde
uit te breken, liet hij water brengen,
waste ten overstaan van de menigte
zijn handen en zei:

Pilatus

‘Ik ben onschuldig aan de dood van
deze man. Zie het zelf maar op te
lossen.’

Evangelist

En heel het volk antwoordde:

Koor I en II

‘Laat zijn bloed ons maar worden
aangerekend, en onze kinderen!’

Evangelist

Daarop liet Pilatus Barabbas vrij, maar
Jezus leverde hij uit om gekruisigd te

überantwortete ihn, dass er gekreuziget würde.

51. Arioso (A) Marijke den Hartog

Erbarm es Gott,
hier steht der Heiland angebunden,
o Geißelung, o Schläg, o Wunden,
ihr Henker, haltet ein!
Erweicht euch
der Seelen Schmerz,
der Anblick solchen Jammers nicht?
Ach ja, ihr habt ein Herz,
das muss der Martersäule gleich
und noch viel härter sein,
erbarmt euch, haltet ein!

52. Aria (A) Marijke den Hartog

Können Tränen meiner Wangen
nichts erlangen,
o so nehmt mein Herz hinein.
Aber lasst es bei den Fluten,
wenn die Wunden milde bluten,
auch die Opferschale sein.

53. Matthäus 27:27-30

Evangelist
Da nahmen die Kriegsknechte des
Landpflegers Jesum zu sich in das
Richthaus und sammleten über ihm die
ganze Schar und zogen ihn aus und
legeten ihm einen Purpurmantel an und
flochten eine dornene Krone und
satzten sie auf sein Haupt und ein Rohr
in seine rechte Hand und beugeten die
Knie vor ihm und spotteten ihn und
sprachen:

worden, nadat hij Hem eerst nog had
laten geselen.

51. Arioso (A)

Moge God medelijden hebben,
hier staat de Heiland vastgebonden,
o geseling, o slagen, o wonden,
beulen, hou op!
Kan de zielepijn,
de aanblik van die ellende,
jullie niet vermurwen?
Ach ja, jullie hebben een hart
dat wel even hard als de martelpaal
en nog veel harder moet zijn,
heb medelijden, hou op!

52. Aria (A)

Kunnen tranen van mijn wangen
niets bereiken,
o, neem dan mijn hart erbij.
Maar laat dat, als het bloed stroomt,
als de wonden mild bloeden,
ook de offerschaal zijn.

53. Matteüs 27:27-30

Evangelist
De soldaten van de gouverneur namen
Jezus mee naar het pretorium en
verzamelden de hele cohort om Hem
heen. Ze kleedden Hem uit en deden
Hem een scharlakenrode mantel om,
vlochten een kroon van doorntakken en
zetten die op zijn hoofd. Ze gaven Hem
een rietstok in zijn rechterhand en
vielen voor Hem op de knieën.
Spottend zeiden ze: en knielden voor
hem en bespotten hem en zeiden:

Chor I und II

Gegrüßet seist du, Jüdenkönig!

Evangelist

Und speieten ihn an und nahmen das
Rohr
und schlugen damit sein Haupt.

54. Choral (Chor I en II)

O Haupt voll Blut und Wunden,
voll Schmerz und voller Hohn,
o Haupt, zu Spott gebunden
mit einer Dornenkron,
o Haupt, sonst schön gezieret
mit höchster Ehr und Zier,
jetzt aber hoch schimpfieret,
gegrüßet seist du mir.

Du edles Angesichte,
dafür sonst schrickt und scheut
das große Weltgewichte,
wie bist du so bespeit,
wie bist du so erbleichet,
wer hat dein Augenlicht,
dem sonst kein Licht nicht gleichet,
so schändlich zugericht'?

55. Matthäus 27:31-32

Evangelist

Und da sie ihn verspottet hatten, zogen
sie ihm den Mantel aus und zogen ihm
seine Kleider an und führeten ihn hin,
dass sie ihn kreuzigten. Und indem sie
hinausgingen, funden sie einen
Menschen von Kyrene mit Namen
Simon, den zwungen sie, dass er ihm
sein Kreuz trug.

Koor I en II

'Gegroet, koning van de Joden,'

Evangelist

en ze spuwden op Hem, pakten Hem de
rietstok weer af en sloegen Hem op het
hoofd.

54. Koraal (Koor I en II)

O hoofd vol bloed en wonden,
bedekt met smaad en hoon,
o hoofd zo wreed geschonden,
uw kroon een doornenkroon,
o hoofd een schoon en heerlijk
en stralend als de dag,
hoe lijdt Gij nu zo deerlijk!
Ik groet U vol ontzag

O hoofd zo hoog verheven
o goddelijk gelaat,
waar werelden voor beven,
hoe bitter is uw smaad!
Gij, eens in 't licht gedragen,
door engelen omstuwd,
wie heeft U zo geslagen,
gelasterd en gespuwd?

55. Matteüs 27:31-32

Evangelist

Nadat ze Hem zo hadden bespot,
trokken ze Hem de mantel uit, deden
Hem zijn kleren weer aan en leidden
Hem weg om Hem te kruisigen. Bij het
verlaten van het pretorium troffen ze
een man uit Cyrene die Simon heette,
en hem dwongen ze het kruis te
dragen.

56. Arioso (B) Fons Orië

Ja, freilich will in uns das Fleisch und Blut

zum Kreuz gezwungen sein,
je mehr es unsrer Seele gut,
je herber geht es ein.

57. Aria (B) Fons Orië

Komm, süßes Kreuz, so will ich sagen,
mein Jesu, gib es immer her.
Wird mir mein Leiden einst zu schwer,
so hilfst du mir es selber tragen.

58. Matthäus 27:33-44

Evangelist

Und da sie an die Stätte kamen mit Namen Golgatha, das ist verdeutschet Schädelstätt, gaben sie ihm Essig zu trinken mit Gallen vermischet, und da er's schmeckete, wollte er's nicht trinken. Da sie ihn aber gekreuziget hatten, teilten sie seine Kleider und warfen das Los darum, auf dass erfüllet würde, das gesagt ist durch den Propheten: 'Sie haben meine Kleider unter sich geteilet, und über mein Gewand haben sie das Los geworfen.' Und sie saßen allda und hüteten sein. Und oben zu seinen Häupten hefteten sie die Ursach seines Todes beschrieben nämlich: 'Dies ist Jesus der Jüden König'. Und da wurden zween Mörder mit ihm gekreuziget, einen zur Rechten und einen zur Linken. Die aber vorüber gingen, lästerten ihn, und schüttelten ihre Köpfe, und sprachen:

Chor I und II

Der du den Tempel Gottes zerbrichst

56. Arioso (s)

Ja, natuurlijk wil in ons het vlees en bloed

tot het kruis worden gedwongen,
hoe beter het voor onze ziel is,
des te harder drukt het op ons.

57. Aria (B)

Kom, zoet kruis, dat wil ik zeggen,
mijn Jezus, leg het mij voortdurend op.
En als mijn lijden eens te zwaar wordt,
dan helpt uzelf het mij dragen.

58. Matteüs 27:33-44

Evangelist

Zo kwamen ze bij de plek die Golgota genoemd werd, wat 'schedelplaats' betekent. Ze gaven Jezus met gal vermengde wijn, maar toen Hij die geproefd had, weigerde Hij ervan te drinken. Nadat ze Hem gekruisigd hadden, verdeelden ze zijn kleren onder elkaar door erom te dobbelen, zodat vervuld werd wat door de profeten is gezegd: 'Ze hebben mijn kleren onder elkaar verdeeld en over mijn mantel werpen ze het lot.' En ze bleven daar zitten om Hem te bewaken. Boven zijn hoofd bevestigden ze de aanklacht, die luidde: 'Dit is Jezus, de koning van de Joden'. Daarna werden er naast Hem twee misdadigers gekruisigd, de een rechts van Hem, de ander links. De voorbijgangers keken hoofdschuddend toe en dreven de spot met Hem

Koor I en II

'Jij was toch de man die de tempel kon

und bauest ihn in dreien Tagen,
hilf dir selber, bist du Gottes Sohn,
so steig herab vom Kreuz!

Evangelist

Desgleichen auch die Hohenpriester
spotteten sein
samt den Schriftgelehrten und Ältesten
und sprachen:

Chor I und II

Andern hat er geholfen und kann ihm
selber nicht helfen. Ist er der König
Israel, so steige er nun vom Kreuz,so
wollen wir ihm glauben.Er hat Gott
vertrauet, der erlöse ihn nun, lüftet's
ihn; denn er hat gesagt: 'Ich bin Gottes
Sohn.'

Evangelist

Desgleichen schmäheten ihn auch die
Mörder, die mit ihm gekreuziget
wurden.

59. Arioso (A) Annette Sonnenberg

Ach Golgatha, unselges Golgatha!
Der Herr der Herrlichkeit
muss schimpflich hier verderben,
der Segen und das Heil der Welt
wird als ein Fluch ans Kreuz gestellt.
Der Schöpfer Himmels und der Erden
soll Erd und Luft entzogen werden.
Die Unschuld muss hier schuldig
sterben,
das gehet meiner Seele nah.
Ach Golgatha, unselges Golgatha!

afbreken en in drie dagen weer
opbouwen? Als Je de Zoon van God
bent, red jezelf dan en kom van dat
kruis af!

Evangelist

Ook de hogepriesters, de
schriftgeleerden en de oudsten
maakten zulke spottende opmerkingen:

Koor I en II

'Anderen heeft Hij gered, maar zichzelf
redden kan Hij niet. Hij is toch koning
van Israël? Laat Hij dan nu van het kruis
afkomen, dan zullen we in Hem
geloven. Hij heeft zijn vertrouwen in
God gesteld, laat die Hem nu dan
redden, als Hij Hem tenminste
goedgezind is. Hij heeft immers gezegd:
"Ik ben de Zoon van God.

Evangelist

recies zo beschimpten Hem de
misdadigers die samen met Hem
gekreusigd waren.

59. Arioso (A)

Ach Golgatha, onzalig Golgatha!
De Heer der heerlijkheid
moet hier in schande ten onder gaan,
de zegen en het heil der wereld
wordt als een vloek aan het kruis
genageld.
De schepper van hemel en aarde
moet worden beroofd van aarde en
lucht. De onschuld moet hier schuldig
sterven, dat gaat mij aan het hart.
Ach Golgatha, onzalig Golgatha.

60. Aria (A) Alt Chor I en Chor II

Sehet Jesus hat die Hand,
uns zu fassen, ausgespannt,
kommt - Wohin? - in Jesu Armen.
Sucht Erlösung, nehmt Erbarmen,
suchet - Wo? - in Jesu Armen,
lebet, sterbet, ruhet hier,
ihr verlassnen Küchlein ihr,
bleibet - Wo? - in Jesu Armen.

61. Matthäus 27:45-50

Evangelist

Und von der sechsten Stunde an war
eine Finsternis über das ganze Land bis
zu der neunten Stunde. Und um die
neunte Stunde schrie Jesus laut, und
sprach:

Jesus

Eli, Eli, lama asabthani?

Evangelist

Das ist: 'Mein Gott, mein Gott,
warum hast du mich verlassen?'
Etliche aber, die da stunden,
da sie das höreten, sprachen sie:

Chor I

Der rufet dem Elias.

Evangelist

Und bald lief einer unter ihnen, nahm
einen Schwamm und füllte ihn mit
Essig und steckte ihn auf ein Rohr und
tränkte ihn. Die andern aber sprachen:

Chor II

Halt, lass sehen, ob Elias komme und
ihm helfe?

60. Aria (A) en koor I

Zie, Jezus heeft zijn hand
uitgestrekt om ons te omvatten,
kom - Waarheen? - in Jezus' armen.
Zoek verlossing, aanvaard ontferming,
zoek - Waar? - in Jezus' armen,
leef, sterf, rust hier,
o verlaten kuikentjes,
blijf - Waar? - in Jezus' armen.

61. Matteüs 27:45-50

Evangelist

Rond het middaguur viel er duisternis
over het hele land, die drie uur
aanhield. Aan het einde daarvan, in het
negende uur, riep Jezus met luide stem:

Jezus

Eli, Eli, lama asabthani?

Evangelist

Dat betekent: 'Mijn God, mijn God,
waarom hebt U Mij verlaten?' Toen de
omstanders dat hoorden, zeiden
enkelen van hen:

Koor I

'Hij roept om Elia.'

Evangelist

Meteen kwam er uit hun midden iemand
toegesneld die een spons pakte en in
water met azijn doopte. Hij stak de spons
op een stok en probeerde Hem te laten
drinken. De anderen zeiden:

Koor II

'Laten we nu maar eens zien of Elia
Hem komt redden.'

Evangelist

Aber Jesus schrie abermal laut und verschied.

62. Choral (Chor I en II)

Wenn ich einmal soll scheiden,
so scheid nicht von mir,
wenn ich den Tod soll leiden,
so tritt du denn herfür,
wenn mir am allerbängsten
wird um das Herze sein,
so reiß mich aus den Ängsten
kraft deiner Angst und Pein.

Wenn ich ein-mall soll schei-den, so schei-de nicht von mir!
Wenn ich de Tod soll lei - den, so tritt du dan her - für!
Wenn mir am al - ler bäng - sten wird um das Her - ze sein,
so reiß mich aus den Äng - sten kraft dei - ner Angst und Pein!

63. Matthäus 27:51-58

Evangelist

Und siehe da, der Vorhang im Tempel zerriss in zwei Stück, von oben an bis unten aus. Und die Erde erbebete, und die Felsen zerrissen, und die Gräber täten sich auf und stunden auf viel Leiber der Heiligen, die da schiefen, und gingen aus den Gräbern nach seiner Auferstehung und kamen in die heilige Stadt und erschienen vielen. Aber der Hauptmann und die bei ihm waren und bewahreten Jesum, da sie sahen das Erdbeben und was da

Evangelist

Jezus riep opnieuw, luidkeels, en gaf de geest.

62. Koraal (Koor I en II)

Wanneer ik eens moet heengaan
ga Gij niet van mij heen,
laat mij dan niet alleen gaan
niet in de dood alleen.
Wees in mijn laatste lijden,
mijn doodsangst, mij nabij.
O God, sta mij terzijde,
die lijdt en sterft voor mij.

63. Matteüs 27:51-58

Evangelist

Op dat moment scheurde in de tempel het voorhangsel van boven tot onder in tweeën, en de aarde beefde en de rotsen spleten. De graven werden geopend en de lichamen van veel gestorven heiligen werden tot leven gewekt; na Jezus' opstanding kwamen ze uit de graven, gingen de heilige stad binnen en verschenen aan een groot aantal mensen. Toen de centurio en degenen die met hem Jezus bewaakten de aardbeving voelden en merkten wat

geschah, erschranken sie sehr und sprachen:

Chor I und I

Wahrlich, dieser ist Gottes Sohn gewesen.

Evangelist

Und es waren viel Weiber da, die von ferne zusahen, die da waren nachgefolgt aus Galiläa und hatten ihm gedienet, unter welchen war Maria Magdalena und Maria, die Mutter Jacobi und Josefs, und die Mutter der Kinder Zebedäi.

Am Abend aber kam ein reicher Mann von Arimathia, der hieß Joseph, welcher auch ein Jünger Jesu war, der ging zu Pilato und bat ihn um den Leichnam Jesu. Da befahl Pilatus, man sollte ihm ihn geben.

64. Arioso (B) Fons Orie

Am Abend, da es kühle war,
ward Adams Fallen offenbar;
am Abend drücket ihn der Heiland nieder,
am Abend kam die Taube wieder
und trug ein Ölblatt in dem Munde,
o schöne Zeit, o Abendstunde!
Der Friedensschluss ist nun mit Gott gemacht;
denn Jesus hat sein Kreuz vollbracht,
sein Leichnam kömmt zur Ruh,
ach, liebe Seele, bitte du,
geh, lasse dir den toten Jesum schenken,
o heilsames, o köstlichs Angedenken!

er gebeurde, werden ze door een hevige angst overvallen en zeiden:

Koor I en II

‘Hij was werkelijk Gods Zoon.’

Evangelist

Vele vrouwen, die Jezus vanuit Galilea gevolgd waren om Hem te dienen, stonden van een afstand toe te kijken. Onder hen bevonden zich Maria van Magdala, Maria, de moeder van Jakobus en Josef, en de moeder van de zonen van Zebedeüs.

Toen de avond gevallen was, arriveerde er een rijke man die uit Arimatea afkomstig was. Hij heette Josef en was ook een leerling van Jezus geworden. Hij meldde zich bij Pilatus en vroeg hem om het lichaam van Jezus. Hierop gaf Pilatus bevel het aan hem af te staan.

64. Arioso (B)

In de avond, toen het koel was,
kwam Adams val aan het licht;
in de avond maakt de Heiland die ongedaan,
in de avond kwam de duif terug
met een olijfbblad in zijn snavel,
o schone tijd, o avonduur!
Er is nu vrede met God gesloten
want Jezus heeft zijn kruis volbracht,
zijn lichaam komt tot rust,
ach, lieve ziel, alsjeblijft,
aanvaard de dode Jezus als geschenk,
o heilzaam, o kostbaar aandenken.

65. Aria (B) Fons Orie

Mache dich, mein Herze, rein,
ich will Jesum selbst begraben,
denn er soll nunmehr in mir
für und für
seine süße Ruhe haben,
Welt, geh aus, lass Jesum ein.

66. Matthäus 27:59-66

Evangelist

Und Joseph nahm den Leib und wickelte ihn in ein rein Leinwand und legte ihn in sein eigen neu Grab, welches er hatten lassen in einen Fels hauen, und wälzete einen großen Stein vor die Tür des Grabes und ging davon. Es war aber allda Maria Magdalena und die andere Maria, die satzten sich gegen das Grab. Des andern Tages, der da folget nach dem Rüsttage, kamen die Hohenpriester und Pharisäer sämtlich zu Pilato und sprachen:

Chor I und II

Herr, wir haben gedacht, dass dieser Verführer sprach, da er noch lebete: 'Ich will nach dreien Tagen wieder auferstehen.' Darum befiehl, dass man das Grab verwahre bis an den dritten Tag, auf dass nicht seine Jünger kommen und stehlen ihn und sagen zu dem Volk: 'Er ist auferstanden von den Toten', und werde der letzte Betrug ärger denn der erste.

Evangelist

Pilatus sprach zu ihnen:

Pilatus

Da habt ihr die Hüter;

65. Aria (B)

Maak jezelf rein, mijn hart,
ik wil Jezus zelf begraven,
want hij zal voortaan in mij
blijvend
van zijn zoete rust genieten,
wereld, verdwij, laat Jezus binnen.

66. Matteüs 27:59-66

Evangelist

Josef nam het lichaam mee, wikkelde het in zuiver linnen en legde het in het nieuwe rotsgraf dat hij voor zichzelf had laten uithouwen. Daarna rolde hij een grote steen voor de ingang van het graf en vertrok. Maria van Magdala en de andere Maria gingen tegenover het graf zitten en bleven daar achter. De volgende dag, dus na de voorbereidingsdag, gingen de hogepriesters en de farizeeën samen naar Pilatus. Ze zeiden tegen hem:

Koor I en II

'Heer, het schoot ons te binnen dat die bedrieger, toen Hij nog leefde, gezegd heeft: "Na drie dagen zal Ik uit de dood worden opgewekt." Geeft u alstublieft bevel om het graf tot de derde dag te bewaken, anders komen zijn leerlingen Hem heimelijk weghalen en zullen ze tegen het volk zeggen: "Hij is opgewekt uit de dood," en die laatste leugen zal nog erger zijn dan de eerste.

Evangelist

Pilatus antwoordde:

Pilatus

'U kunt bewaking krijgen. Ga nu en

gehet hin und verwahret's, wie ihr's wisset.

Evangelist

Sie gingen hin und verwahreten das Grab mit Hütern und versiegelten den Stein.

67. Arioso (S, A, T, B) en Chor II

Bass

Nun ist der Herr zur Ruh' gebracht.

Mein Jesu, gute Nacht.

Tenor

Die Müh ist aus,
die unsre Sünden ihm gemacht.

Mein Jesu, gute Nacht.

Alt

O selige Gebeine,
seht, wie ich euch mit Buß und Reu
beweine, dass euch mein Fall in solche
Not gebracht

Mein Jesu, gute Nacht.

Sopran

Habt lebenslang vor euer Leiden
tausend Dank, dass ihr mein Seelenheil
so wert geacht'.

Mein Jesu, gute Nacht.

68. Chor I en II

Wir setzen uns mit Tränen nieder
und rufen dir im Grabe zu,
ruhe sanfte, sanfte ruh.

Ruht, ihr ausgesognen Glieder,
euer Grab und Leichenstein
soll dem ängstlichen Gewissen
ein bequemes Ruheknissen
und der Seelen Ruhstatt sein, höchst
vergnügt schlummern da die Augen ein.

regel het zo goed als u kunt.'

Evangelist

Ze gingen naar het graf en beveiligden het door het te verzegelen en er bewakers voor te zetten.

67. Arioso (S, A, T, B) en koor II

Bas

Nu is de Heer tot rust gebracht.

Mijn Jezus, goede nacht.

Tenor

De moeite is voorbij,
die onze zonden hem hebben gekost.

Mijn Jezus, goede nacht.

Alt

O, gelukzalige beenderen,
zie hoe ik jullie boetvaardig en
berouwvol beween, omdat mijn val
jullie in die ellende heeft gebracht.

Mijn Jezus, goede nacht.

Sopraan

Ontvang levenslang mijn grote dank
voor jullie lijden, voor het feit dat jullie
mijn zielenheil zo belangrijk vonden.

Mijn Jezus, goede nacht.

68. Koor I en II

Wij gaan zitten in tranen
en roepen u in het graf toe:
rust zacht, rust zacht.

Rust, uitgeputte ledematen,
jullie graf en lijksteen
moeten voor het angstige geweten
een gerieflijk hoofdkussen
en een rustplaats voor de ziel zijn,
heel tevreden vallen de ogen in slaap.

Zending en zegen.

Collecte bij de uitgang ter bestrijding van de onkosten

Over de uitvoering: Deze uitvoering is tot stand gekomen vanuit de Protestantse Gemeente te Voorschoten. Meer weten? Zie: www.dorpskerkvoorschoten.nl